

ZIRC ÉS VIDÉKE

PRO URBE-DÍJAS KÖZÉLETI LAP

Új folyam 3. évf. 2. szám

Ára: 200 Ft

Megjelenik havi két alkalommal

2020. január 30.

Új ipartelep létesül Zirc városában

Több mint 260 millió forintos pályázati támogatást nyert el Zirc Városi Önkormányzat iparterület-fejlesztésre. Közös sajtótájékoztatón jelentette be mindezt Ottó Péter polgármester, dr. Kovács Zoltán, térségünk országgyűlési képviselője és Hellebrandt Ferenc alpolgármester.

Dr. Kovács Zoltán, Zirc térségének országgyűlési képviselője az előzményekkel kapcsolatban elmondta, az új európai uniós ciklusnak volt egy olyan része, amely a megyén belüli fejlesztéseket koordinálta a Veszprém Megyei Önkormányzat által a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program keretében. Erre összességében 4 milliárd 740 millió forint állt rendelkezésre. Az iparterületekre összesen kilenc település pályázott, közöttük Zirc.

A fejlesztéssel mintegy kilenc telephely alakítható ki vállalkozások számára a megfelelő infrastruktúrával a Zirc 07/12 helyrajzi számú ingatlanon, amely Kardosrét irányába a 82-es főút és a dudari vasútvonal által határolt, Zirci Ipari Park melletti, mintegy 4,5 hektár nagyságú terület. Ezzel helyben lehet tartani a munkaerőt, a fiatalokat, a gazdaság növekedése pedig újabb

fejlesztéseket is generálhat. Hozzátette azt is, hogy európai szintű konform-iparterület kialakítására nyílik lehetősége Zirc városának.

A zirci önkormányzat a rendszerváltás óta nem rendelkezett a város közvetlen környezetében ipar fejlesztésére alkalmas területtel. *(Folytatás a 3. oldalon)*

Csoda, hogy fennmaradt

Ötször törték fel a ládáját, elveszett, elrabolták, elásták, menekítették tatár és török elől, utazott légtérben, szekéren, vonaton. Tizenegyszer fordult meg külföldön.

„Új felfedezések a Szent Koronáról és külföldi útjairól” címmel tartott előadást dr. Pálffy Géza történész, az MTA BTK Történettudományi Intézete „Lendület” Szent Korona Kutatócsoportjának vezetője a Magyar Kultúra Napja alkalmából, a Zirci Városházán. *(4. oldal)*

Emlékezésben van az orvosság, nem a feledésben

A németajkú lakosság 1948. évi kitelepítéséről tartott előadást Répás József zirci lakos, helytörténet-kutató a Városházán, a Bakonyi Finnbarátok Köre Egyesület szervezésében, a tragikus történelmi esemény hetvenkettedik évfordulóján. *(6. oldal)*

Tisztelt Zirci Lakosok!

Tájékoztatjuk Önöket, hogy Zirc Városi Önkormányzat Képviselő-testülete a családirházas jellegű övezetben lévő közterületi szelektív hulladékgyűjtő szigetek, egyeztetve a "VHK" Veszprémi Hulladékgazdálkodási Közszolgáltató Nonprofit Kft.-vel, megszünteti. A Fáy András utcai lakótelepen, az Alkotmány utca COOP Áruház mögötti területen, valamint az Óvoda bejáratnál a szelektív hulladékszigeteket, edényzet bővítéssel továbbra is üzemelteti.

A megszüntetésre kerülő szelektív hulladékgyűjtő szigetekről az edényzetet a „VHK” Veszprémi Hulladékgazdálkodási Nonprofit Kft. 2020. február 1-től begyűjti. Ettől az időponttól ezeken a helyeken a hulladék lerakása tilos!

A házhozmenő szelektív hulladékgyűjtést a szolgáltató továbbra is végzi minden hónap utolsó kedd, szerda napokon.

Önkormányzatunk a „VHK” Veszprémi Hulladékgazdálkodási Közszolgáltató Nonprofit Kft.-vel közösen újabb szelektív hulladékgyűjtő edény osztási akciót hirdet azon családirházas jellegű övezetben lakók számára, akik még nem vettek át ilyen típusú hulladékgyűjtő edényt.

Amennyiben igényt tart a 120 vagy 240 literes szelektív hulladékgyűjtő edényre, akkor azt **2020. január 31-ig írásban szíveskedjen bejelenteni** a Zirci Közös Önkormányzati Hivatal, Városüzemeltetési Osztályára (8420 Zirc, Március 15. tér 1.). **A bejelentésben meg kell adni az igénylő nevét, az igényelt ingatlan címét és az igényelt edény méretét (120 vagy 240 literes).**

Az igények felmérését követően az érintetteket tájékoztatni fogjuk az edények átvételi helyéről és időpontjáról.

Zirc Városi Önkormányzat

FELHÍVÁS

Zirc Városi Önkormányzat megbízásából a tervezők elkészítették Zirc Város Településfejlesztési Konceptiója és a Településrendezési eszközök teljes felülvizsgálatának véleményezési anyagát (a továbbiakban: dokumentáció).

A dokumentáció megtekinthető a www.zirc.hu honlapon, a <https://zirc.hu/telepulesfejlesztes> menüpont alatt, valamint a Zirci Közös Önkormányzati Hivatal fsz. 109. irodában.

A dokumentáció véleményezésére a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI.8.) Korm. rendelet 38. § (2) és (3) bekezdésekben foglaltak szerint van lehetőség **2020. február 17-ig**.

Kérem a város polgárait, a helyi gazdasági, egyházi és társadalmi szervezeteket, hogy a dokumentációban foglaltakkal kapcsolatos véleményüket, javaslatukat írásban küldjék meg számunkra a Zirci Közös Önkormányzati Hivatal (8420 Zirc, Március 15. tér 1.) postai címre vagy a foepitesz@zirc.hu email címre.

Tisztelettel:

Ottó Péter
polgármester

UNOKÁZÓS CSALÁSOK MEGELŐZÉSE – a rendőrség tanácsai arra az esetre, ha valakitől unokája, hozzátartozója nevében telefonon kérnek sürgősen nagyobb összeget

A Veszprém Megyei Rendőr-főkapitányság felhívja a lakosság figyelmét, hogy a csalók általában telefonkönyv alapján, találmányra hívják fel a potenciális célpontokat, de az is előfordul, hogy előzetesen a kiszemelt áldozat lakókörnyezetében puhatólnak vagy a közösségi oldalakon megadott információkat felhasználva teszik hihetőbbé történetüket. A leggyakoribb színlelt ok, hogy az unoka vagy valamely hozzátartozó balesetet szenvedett, az okozott károk rendezése miatt pedig pénzre van szüksége. Mivel közvetlen találkozáskor könnyen kiderülne, hogy nem ő a hozzátartozó, ezért rendszerint a pénzért egyik ismerősét küldi.

Ilyen esetekben azonnal ellenőrizték a hívás valóságtartalmát! Hívják fel azt a személyt, akire az ismeretlen telefonáló hivatkozik! Az áldozattá válás elkerülése érdekében kérjük, fogadják meg az alábbi tanácsainkat:

- **Ne beszéljenek idegenek előtt, nyilvános helyen magánügyeikről, hiszen ezeket az információkat a bűnelkövetők felhasználhatják!**
- **Soha ne nyissanak ajtót idegeneknek, és bármilyen indokra is hivatkoznak, ne adjanak nekik pénzt!**
- **Gyanús idegenek látogatása esetén jegyezzék meg személyleírásukat, gépjárművük rendszámát!**

➤ **Amennyiben az ismeretlenek valamely szolgáltató dolgozójaként mutatkoznak be, minden esetben kérjék el igazolványukat, majd a szolgáltató telefonos ügyfélszolgálatán ellenőrizték!**

Ha mégis bűncselekmény áldozatává válnak, azonnal értesítsék a rendőrséget a 112-es segélyhívó számon!

A rendőrség arra kéri az idősek családját, közvetlen ismerőseit, hogy hívják fel rokonuk figyelmét a fentiekhez hasonló történetekre, bűnelkövetési módszerekre.

A Veszprém Megyei Rendőr-főkapitányság bűnmegelőzési hírleveléből

Új ipartelep létesül Zirc városában

(Folytatás az 1. oldalról)

Ottó Péter polgármester kiemelte, hogy eredményesen zárult az elmúlt év, hiszen ekkor kapott önkormányzatunk tájékoztatást arról, hogy több mint 260 millió forintos pályázati támogatást nyert el az említett terület közművesítésére, úthálózatának a kiépítésére. Az önkormányzat 2016-ban vásárolta meg az ingatlant, azóta megtörtént a 82-es főútról bevezető út kisajátítása, önkormányzati tulajdonba vétele, illetve az útkiépítéshez telekhatár-rendezésekre került sor.

Nagyon fontosnak nevezte a fejlesztést, hiszen a zirci önkormányzat a rendszerváltás óta nem rendelkezett a város közvetlen környezetében ipar fejlesztésére alkalmas területtel. A projekt megvalósításával közvetlenül is lehetőség nyílik a helyi gazdaság fejlődésének támogatására.

Városunk vezetője beszélt arról is, hogy várhatóan a projekt megvalósulásával párhuzamosan tudja kivitelezni az Észak-Balatonai Térség Regionális Települési Szilárdhulladék Kezelési Önkormányzati Társulás a beruházását, amely egy zirci hulladékudvar létrehozását jelenti. Az ipartelep számára kijelölt terület lesz alkalmas ennek a fejlesztésnek a megvalósítására is.

Hellebrandt Ferenc alpolgármester a projekt folyamatáról adott tájékoztatást. Első lépésben az önkormányzat igényfelmérést végez a vállalkozások körében, hogy mekkora igény van az iparterületen történő beruházásokra, áttelepülésekre, és ennek ismeretében lehet majd elkészíteni a telekkialakítási koncepciót. Jelenleg a tanulmányterv áll rendelkezésre, amely a pályázat alapját képezte. A közművekre,

Ottó Péter polgármester, dr. Kovács Zoltán országgyűlési képviselő és Hellebrandt Ferenc alpolgármester a sajtótájékoztatón

útépítésre engedélyezési tervet kell készíteni, ezt követően elkészülnek majd a kiviteli tervek, és ezzel párhuzamosan beindulhat a közbeszerzési eljárás folyamata. (kg)

FELHÍVÁS

Zirc Városi Önkormányzat tájékoztatja a zirci vállalkozásokat, hogy a Zirc 07/12 hrsz-ú ingatlanon iparterület-fejlesztésre pályázati támogatást nyert. Ezzel lehetőség nyílik a terület közlekedési feltárására, valamint a közművezetékek telken belüli biztosítására.

Előzetes igényfelmérést végzünk azon vállalkozások körében, akik fejlesztési céljai között szerepel új telephely kialakítása, de ahhoz még megfelelő területtel nem rendelkeznek. Kérjük ezen vállalkozásokat, hogy szándékukat írásban jelezzék **2020. február 3-ig** a Zirc Városi Önkormányzat (8420 Zirc, Március 15. tér 1.) címre vagy a varszegi.bernadett@zirc.hu e-mail címre küldött levélben, a tervezett beruházás fontosabb paramétereinek (tevékenység, szükséges területnagyság, stb.) ismertetésével.

Tisztelettel:

Ottó Péter
polgármester

Csoda, hogy egyáltalán fennmaradt – különleges előadást hallhattunk a Szent Koronáról

Ötször törték fel a ládáját, elveszett, elrabolták, elásták, menekítették tatár és török elől, utazott légtérben, szekéren, vonaton. Tizenegyszer fordult meg külföldön.

„Új felfedezések a Szent Koronáról és külföldi útjairól” címmel tartott előadást dr. Pálffy Géza történész, az MTA BTK Történettudományi Intézete „Lendület” Szent Korona Kutatócsoportjának vezetője a Magyar Kultúra Napja alkalmából, a Zirci Városházán.

A szervező Reguly Antal Múzeum és Népi Kézműves Alkotóház részéről dr. Ruttkay-Miklián Eszter igazgató köszöntötte az érdeklődőket. Felidézte, hogy az előadóval osztálytársak voltak a Lovassy László Gimnázium matematika tagozatán, érettségijük pedig egy jeles történelmi eseménnyel, Nagy Imre újratemetésének napjával esett egybe, 1989. június 16-át írtunk.

Dr. Ruttkay-Miklián Eszter múzeumigazgató köszöntötte az érdeklődő közönséget, s mutatta be az előadót

Akkor már több mint tíz éve múlt, hogy a Szent Korona végleg hazatért kalandos útjáról, s mint azt megtudtuk, az 1990 előtti rendszer bomlasztásában is szerepet játszott a történelmi ereklye. A Magyar Kultúra Lovagja címmel és a Magyar Érdemrend tisztikeresztje kitüntetéssel elismert kutató játékosává tette az előadását, a témában feltett kérdésekre helyesen válaszolókat vagy a legjobban tippelőket könyvjelzővel jutalmazta meg. A közönség tagjaiból többen is tanúbizonyságot tettek tudásukról, így az ajándéktárgyak hosszú sora talált gazdára.

Mikor és hogyan keletkezett a Szent Korona legrégebbi hiteles ábrázolása? Mikor ferdülhetett el a korona keresztje? Hol található a legrégebbi szent koronás, azaz mai magyar címeres országzászlónk? Elfeleltük-e 17. századi dunántúli koronázóvárosunkat? – szölk a kérdések, melyek aztán alapos okfejtéssel, az újabb kutatási eredményekre támaszkodva megválaszolásra is kerültek, majd végül elkísérhették a Szent Koronát külföldi útjaira is.

Majdnem ezeréves múkincsról van szó, de az első ötszáz évének nincsen nyoma, a középkorból nem maradt fenn hiteles ábrázolás, az első csak 1555-ből származik. Jelenleg egyetlen olyan eseményt ismer a történettudomány, amikor a keresztje elferdülhetett: 1638. február 14-én III. Ferdinánd felesége, Mária Anna királyné koronázásán, Pozsonyban egy óriási baki révén: rossz kulcsot hoztak Bécsből, így a korona ládáját fel kellett törni, a tokjába is beszorult, s ennek következtében sérülhetett meg – mint megtudtuk, nem ez volt az egyetlen ládafeltörés, ezt követően még négyszer

történt hasonló az ismeretek szerint. A 17. századhoz köthető a mai magyar címer eredete is, amelyet 1608-ban használtak először, a szent koronás zászló pedig ennél tíz évvel későbbi, 1618 júliusában II. Ferdinánd koronázásán Esterházy Miklós gróf vitte a zászlót, majd örizte meg az utókor számára a különleges nemzeti kincsünknek számító ereklyét, mely jelenleg a burgenlandi Fraknó várában található.

A történelmi Magyarország területén öt koronázóváros található, Esztergom, Székesfehérvár, Pozsony, Buda-Budapest mellett Sopronban is koronáztak a 17. században magyar fejedelmeket ért támadások miatt. Sokáig a történelem homályába veszett, még az érettségi tételekben sem szerepelt a későbbi „húség városa” a koronázás egyik helyszínéent.

A Szent Korona összesen tizenegy alkalommal tartózkodott hosszabb-rövidebb ideig a mindenkori magyar határokon túl, egy kis számvetést követően az előadó megállapította, hogy történetének majdnem hatodát külföldön töltötte. Trónviszály, tatárjárás, rablás, török háborúk szerepeltek többek között „az útlevelében”, az 1848-49-es forradalom és szabadságharc után elásták, majd 1853-ban egy titkos akció során újra megtalálták.

A legtávolabb az Amerikai Egyesült Államokban volt a második világháború után (tengerentúli kitérője során még helikopterrel is szállították), a leghosszabb időt pedig 1551 és 1608 között töltötte külföldön, ekkor Bécs, majd Prága voltak a királyi fejek állomáshelyei.

A leghosszasabb távolléti után visszatérés éve a már említett, ma is használatos címer mellett azért is fontos, mert ekkortól nemcsak az uralkodót jelképezi a Szent Korona, hanem a politikai elitet és a függetlenséget is, s idenyúlnak vissza a törvényi gyökerei a korona Parlamentben történő elhelyezésének, mely éppen húsz évvel ezelőtt, 2000-ben történt. A korona 1978-ban történő visszatérésének az volt a célja, hogy legitimálja Kádár János hatalmát, hosszabb távon azonban alapvető szerepet játszott a rendszer bomlasztásában.

Dr. Pálffy Géza történész az összegzésében csodának nevezte, hogy egyáltalán fennmaradt a Szent Korona. „Európa, sőt a világ egyik legkülönlegesebb, legkalandosabb sorsú és legnagyobb eszmeiséggel bíró felségjelvénye, legyünk rá büszkéek!” – zárta gondolatait.

Aki eljött, aligha bánta: nagy sikere volt dr. Pálffy Géza történész előadásának, sok új információt kapott a közönség

Jó reggelt, Zirc, itt van Vietnám!

Boross László fotográfiáiból nyílt kiállítás a Városházán „A varázslatos Vietnam” címmel, az „Egzotikus világok” sorozat részeként.

A kiállítás-megnyitón a vendégeket *Ottó Péter* polgármester köszöntötte. Emlékeztetett, hogy a korábbi időszakban Mexikónak a fotóit csodálhattuk meg a Városháza emeleti folyosóján, amelyet most felváltottak az új képek, egy szintén egzotikus, tőlünk meglehetősen távol fekvő országnak a fotóival. Hozzátette, Vietnámról általában két dolog szokott eszünkbe jutni, a vietnámi balzsam és a klasszikus háborús filmek, amelyek az amerikai hősök dzsungelben vívott harcait mutatják be testközelből. Ugyanakkor, ha egy térkép kerül elé, és azon kell gondolkodnunk, hogy merrefelé is van Vietnám, akkor elkezdünk bogarászni az ujjunkkal Ázsiában, és megtaláljuk a délkeleti részén, az Indokínai-félsziget keleti partján, a nagy Kína alatt ezt a picinek tűnő országot, amely nem is annyira kicsi, hiszen alapterülete majdnem akkora, mint Németországé, lakossága pedig közel százmillió, mintegy tízszerese Magyarországnak.

Városunk vezetője köszönetét fejezte ki a művésznek, hogy a fotográfiái által ezt a tőlünk nyolcezer kilométerre lévő országot egy kicsit közelebb tudjuk hozni a zirciekhez. Gratulált a kiállításához, és mindenkinek a figyelmébe ajánlotta az alkotásokat, nemcsak a téma miatt, hanem a téma feldolgozásának sokszínűsége okán is, hiszen mint azt kiemelte, egyszerű portrékat, tájképeket, jellegzetes épületekről készült fotókat láthatunk a tárlaton.

Boross László felidézte az előzményeket, amelyek egészen a hatvanas évek végéig, a vietnámi háború kicsúcsosodásáig nyúlnak vissza. Ekkor kezdte a műszaki egyetemet, és szocialista ország révén Vietnám északi részéről tanulók érkeztek hazánkba. A két kultúra találkozása nem igazán volt szerencsés, kezdetben nehezen viselték el egymást, de aztán az évek múlásával kezdett simulni minden. A hagyománnyá váló évfolyam-bulikra is eljöttek a Magyarországon maradt vietnámi osztálytársak, akik aztán meginvitálták magyar társaikat hazájukba 2007-ben. Velük együtt járták végig északról délig a formája miatt „sárkányországnak” is nevezett Vietnámot. Ebből a csodálatos utazásból készültek a fotók, amelyek most debütálnak a nagyközönség előtt, és a mozi világából bennünk maradt háborús képekkel ellentétben egy teljesen más arcát mutatják a távol-keleti országnak. (kg)

A közönség gyönyörködött a fotókban, amelyek a folyosó teljes hosszában elnyúlnak. Érdeemes megnézni a kiállítást!

FEBRUÁRI VÉRADÁSOK

Február 7. (péntek): Dudar Általános Iskola, 15.00-18.00

Február 19. (szerda): Bakonybél, Községi Ház, 15.00-18.00

Február 20. (csütörtök): Bakonyháza Kultúrház, 15.00-18.00

Február 21. (péntek): Zirc, Művelődési Ház, 14.00-17.00

INGYENES RUHAOSZTÁS!

A Magyar Vöröskereszt Zirci Területi Szervezete ingyenes ruhaosztást tart **február 5-én** (szerdán) **9.00 és 12.00 óra között Zircen, a Művelődési Házban (Alkotmány u. 14.).**

Zirci Reguly Antal Német Nemzetiségi Nyelvtanító Általános Iskola Rákóczi téri tornaterme, 2020. február 9. (vasárnap) 08.00

Csapatok: 5+1 fő állandó cserélési lehetőséggel, korhatár nincs

Nevezés: a Zirci Közös Önkormányzati Hivatal pénztárában (8420 Zirc, Március 15. tér 1.), hétköznapokon, H-CS 8.00–12.00, 13.00–16.00, P 8.00–12.00. A nevezés során kérünk megadni egy csapatnevet és egy telefonos elérhetőséget. **Nevezési díj:** 5000 Ft/csapat. **Nevezési határidő:** február 4. (kedd), 16.00 óra.

Lebonyolítás: a résztvevők számának függvényében

Díjazás: I-III. helyezett: dísztárgy, oklevél, különdíjak: gólkirály, legjobb játékosok

Információ: Kelemen Gábor szervező, 30/294-66-65

A rendezvényen mindenki a saját felelősségére vesz részt!

Zirc Városi Önkormányzat

ZIRC ÉS VIDÉKE PRO URBE-DÍJAS KÖZÉLETI LAP

Felelős kiadó: Békefi Antal Városi Könyvtár, Művelődési Ház és Stúdió KB (8420 Zirc, József A. u. 1.) **Adószám:** 15569499-1-19
Telefon: +36 88/593-810 **E-mail:** zivi@zircultura.hu
ISSN szám: ISSN 1215-4156 (Nyomtatott), ISSN 2631-0163 (Digitális)

Szerkesztő munkatársak: Kelemen Gábor, Csaba Lilla

Az újság példányonkénti ára: 200,- Ft. Előfizetési díj félévre (12 lapszám) 2.400,- Ft, egy évre (24 lapszám) 4.800,- Ft.
Megrendelhető a kiadónál, a www.zircultura.hu honlapon letölthető formanyomtatvány kitérésével.

Emlékezésben van az orvosság, nem a feledésben

A németajkú lakosság 1948. évi kitelepítéséről tartott előadást Répás József zirci lakos, helytörténet-kutató a Városházán, a Bakonyi Finnbarátok Köre Egyesület szervezésében, a tragikus történelmi esemény hetvenkettedik évfordulóján.

A kitelepítés történetének feldolgozása a tényleges korabeli porvai történekek alapján történt. Az előadáson döbbenetes felvételek peregtek a vetítővászonról, miközben egy német nyelvű dal szólt a honvágyról. „Búcsú a hazától” címmel korabeli népkölteményt hallhattunk dr. Tóthné Wenczel Zsuzsanna tanárnő, a Bakonyi Finnbarátok Köre Egyesület elnökének érzelmeikkel telített előadásában, aki családjilag is érintett a kitelepítésben, hiszen nagypapája a porvai kitelepítési listákon, az anyanyelvűek névjegyzékében szerepelt.

Az előadó, Répás József családja szintén érintett volt a kitelepítésben. Megtudtuk, hogy édesapja felmenői porvaiak mindkét oldalról, nagybátyái és nagynénje családjai kitelepítésre kerültek. Nagypapja akkor már a ciszterci apátság erdőőre volt, Szarvaskúton szolgált, ő nem jutott a kitelepítettek sorsára. Édesanyja nagynénjeit, családjait pedig Felvidékről telepítették ki, telepítették át Magyarországra a csehlovák-magyar lakosságcsere következtében.

Móricz János, a rendezvényt szervező egyesület tagjának közreműködésével több, mint száz dia került bevetítésre a bő kétórás előadás során. A prezentált dokumentumhalmaz egy mélyreható kutatómunkáról tanúskodott, amely szenvedélyesen, ugyanakkor tudományos megalapozottsággal, az összefüggéseket meglátva és az adatokat kielemezve tárta elénk a huszadik század egyik tragikus eseményét, és annak helytörténeti vonatkozásait.

Sok érdeklődőt vonzott az előadás, amely gazdag forrásanyaggal, mélyrehatóan mutatta be a kitelepítéseket

Mint az a bevezetőben elhangzott, január a kitelepítés fő időszaka volt a Bakonyban, január 19-én tartják a magyarországi kitelepítések emléknapját. Az előadó hangsúlyozta, nem elég csak sablonosan, általánosságban, rendszeresen megemlékezni, hanem részletesebben, több oldalról kell megismerni az akkori körülményeket, a döntések hátterét és a helyi megvalósítását. „Mindezek ismeretében mindnyájunknak kötelessége az emlékeztetés, a figyelemfelhívás az utódainknak, a jövő generációinak a helytelen döntések megakadályozására, hogy hasonló társadalmi traumák többé ne fordulhassanak elő.”

Ismertette a közvetlen előzményeket, e szerint a második világháború után a győztes nagyhatalmak a potsdami konferencián megteremtették annak a lehetőségét, hogy a közép-európai országokban a vesztes és bűnösnek kikiáltott

németséget minden állam kivetheti magából. Ezt a lehetőséget kihasználva az új rend kormányai megszervezték a bűnös nép kollektív kitelepítését, „visszatelepítését” őshazájába és a javaik állami tulajdonba vételét.

Hosszas előkészületek, leltározások, névjegyzék-készítések, az 1941. évi népszámlálás és összeírás adatainak teljesen szabálytalan alapulvételével a Belügyminisztérium erre a célra felállított osztályai és az Állami Földhivatal oldotta meg a nagy történelmi feladatot. A kegyetlen döntés azokra vonatkozott elsődlegesen, akik az említett összeíráson német nemzetiségűnek, német anyanyelvűnek vallották magukat, akik a Volksbund (magyarországi német kisebbségek szervezete) tagjai voltak, akik német katonai alakulatba kerültek besorozásra, és akik a korábban magyarosított nevüket visszanevetesítették. Ezen listából azokat mentesítették, akik fontos nemzetgazdasági ágazatban dolgoztak és nélkülözhetetlen kisiparosok voltak, valamint a csak német anyanyelvűeket tíz kataszteri hold föld és egy lakás korlátozásával. Az előadás foglalkozott a kitelepítettek helyére Felvidékről áttelepített magyarok történetével és a zirci kitelepítés körüli emlékezésekkel is.

Az előadás alkalmára tablók is bemutatásra kerültek az összegyűjtött dokumentumokból

A porvai kitelepítésre 1948. január 27-28-án került sor, mintegy 45 család 233 fős létszámával, az akkori lakosság közel egyharmadával. A hazájukból kiűzetett németiség képviselői a rá két évre, 1950-ben Stuttgartban megtartott konferencián együttesen deklarálták, hogy megbocsátanak a kitelepítőknak, de nem felejtik meg. A magyar állami vezetők a kitelepítés 60. évfordulóján a Parlamentben – ahol annak idején a szégyenletes törvényeket hozták – nyilvánosan bocsánatot kértek a korábbi súlyos emberi jogsértésért.

Répás József az előadásában kifejtette, hogy az egyéni felelősség helyett a kollektív bűnösség elfogadhatatlan elve alapján bélyegeztek meg minden német származásút. Marhavagonokba zsúfolva űzték el őket otthonról egy szál batyuval, megfosztva mindentől, amit saját erejükkel két évszázad alatt a családjuk hozott létre. Sajnálatosnak nevezte, hogy a társadalom nagy része passzív és érzéketlen maradt, ugyanakkor hozzátette, ez részben érthető egy hosszú, nélkülöztetésre készített, családokat tönkretett vesztes háború utáni közhangulatban.

„Aki elmentek, csonka lélekkel keservesen mentek, az itt maradtak közül a jóérzésű emberek szintén csonka lélekkel maradtak, siratva a rokonokat, barátokat, ismerősöket. A kitelepítettek az akkori propaganda szerint az őshazájukba mentek vissza, de valójában a teljes ismeretlen, vadidegenbe érkeztek, ahol a vesztes háború utáni nyomor uralkodott és határozta meg a közéletet. A hatodik generáció, amely közvetlenül a bőrén tapasztalhatta meg az égbekiáltó igazságtalanságot, és akit az élet törvénye már a túlvilágra segített, sajnos idegen földben nyugszik, így nekünk a még életben levő hetedik generációnak kell felhívni a gyermekeink és unokáink figyelmét a helytörténetre, a hetvenkét évvel ezelőtt keletkezett keserű emlékek okulására: Ilyet többé ne tegyetek, és ne engedjétek ezt cselekedni másokkal sem!” – mondta az emlékeztető gondolatai közepette Répás József, majd Babits Mihályt idézte, aki szerint „nem a feledésben van az orvosság, hanem éppen az emlékezésben”.

Kiemelkedően hasznos munkájuk, a város értékeinek növelése érdekében kifejtett tevékenységükért az idei évben hárman vehették át az önkormányzattól a Zirc Város Elismerő Oklevele kitüntetést az Újévi Fogadáson.

Iparművészet és szociális érzékenység

KAPROS KÓSA EDIT

A Kolozsvári Képző- és Iparművészeti Főiskolán textiltervezői diplomát szerzett, divattervezőként majd gobelinművészként települt át Magyarországra, Zircre 1987-ben, és azóta is itt él családjával. Városunk ismert személyisége, aki szövőtanfolyamokat tartott, meg lehetett csodálni a kiállításait, és tanított a III. Béla Gimnáziumban is.

Úgy érezte, kellene egy szervezet, amely összefogja azon elszigetelődött családokat, akik sérült gyermekeket nevelnek. Tizenöt évvel ezelőtt hozta létre a még ma is sikeresen működő "Ők is Emberek" Alapítványt.

Kirándulásokat, összejöveteleket szervezett, és a rászorulókat nem csak anyagilag támogatta, hanem bármikor szeretettel elbeszélgetett velük, és segített nehézségeikre jó megoldást találni. Bár az alapítvány vezetését már átadta egy fiatalabb szülőtársnak, segítségére, szeretetére most is számíthatnak a vigaszra, támaszra szorulóknak.

„Büszkék vagyunk Kapos Kósa Edit művészetére, örülünk, hogy városunk lakójaként alkotva érte el művészi élete sikereit, és köszönjük, hogy közben karitatív, lelkiismeretes tevékenységével oly sok család életét tette szebbé” – hangzott el a méltatásában.

Kultúra, környezetvédelem, határon túli kapcsolatok

MÜLLERNÉ WENCZEL RITA

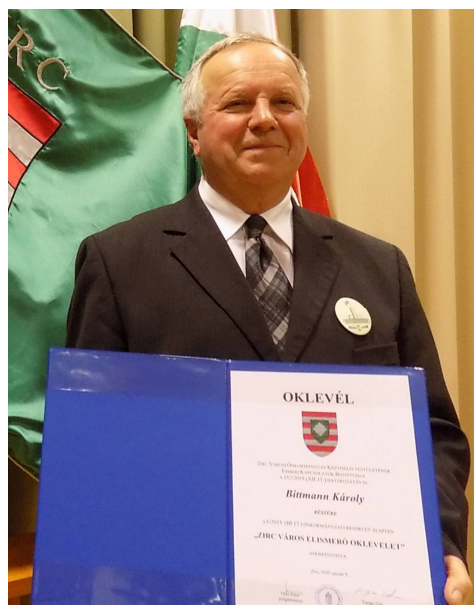
Évtizedek óta aktív szereplője Zirc város kulturális életének, kezdeményezője civil együttműködéseknek, tevékeny részese a hagyományörző programoknak. Egyik alapítója és vezetőségi tagja a Bakonyi Finnbarátok Köre Egyesületnek.

Jelentős szerepe van a Zirc finnországi testvérvárosával, Nivalával kialakult testvérvárosi és partneriskolai kapcsolatok ápolásában, a finn kultúra közvetítésében, férjével együtt a Barátság Park folyamatos gondozásában és a Reguly-liget kialakításában, művészettörténeti előadások előkészítésében, kirándulások szervezésében. Aktív tagja az Erdélyi Baráti Kör Egyesületnek is, ezért munkásságán keresztül jelentős szerepe van városunknak az erdélyi Barót és a kárpátaljai Dercen településekkel kialakított testvérvárosi kapcsolatok ápolásában.

Kezdetektől egyik legnépszerűbb színjászója, kreatív díszlet- és kellékmestere a 2015-ben megalakult Bakony Hangja Színházi Csoportnak. Népi gyűjteményének felhasználásával sikeres kiállítást rendezett Művelődési Házunk „Évszázadok kincsei Zircen” címmel. Mindezek mellett a különböző helyi és országos környezetvédő akciók aktív résztvevője. *„Személyisége szeretetreméltó, önzetlen. Példaértékű önkéntes munkája értékörző, és értékteremtő városunk számára”* – hangzott el a méltatásában.

Szaktudás az értékmentésbe fektetve

BITTMANN KÁROLY

A 2003 tavaszán megalakult Zirci Országzászló Alapítvány titkára. Az immár nyugdíjas, sikeres építési vállalkozót szinte az egész város ismeri. A Zirci Országzászló Alapítvány közösségének összefogója, egyik fő mozgatórugója, aki szaktudását civilként is kamatoztatja. Részt vesz az alapítvány programjainak összeállításában, szervezésében és lebonyolításában, nem sajnálva szabadidejét és anyagi forrásait.

Találkozhatunk vele a zirci műemlékek, keresztetek, szobrok, kutak restaurálásakor, és újjak felépítésekor, mindezekben szakemberként a kivitelezés szakmai irányítójaként és a kivitelezésben aktívan résztvevő, fizikai munkát végző alapítványi tagként is jelen van.

Az elmúlt tizenhat évben lezajlott, városi rendezvényi szintre emelt, a magyar történelmi eseményekhez kapcsolódó alapítványi megemlékezések létrejöttének egyik ötletadója, főszervezője és lebonyolítója. A hitoktatás beindítatója a zirci óvodában, amelyet azóta is figyelemmel kísér. A könyvkiadások, érdekes előadások, bálók, kirándulások megszervezésében, lebonyolításában is nélkülözhetetlen.

„Mindezen programok sikere Bittmann Károly aktív részvételének is köszönhető. Lakóhelyünk szebbé tételéért, hagyományaink, emlékeink megőrzéséért végzett tevékenysége, erkölcsi tartása példaértékű” – hangzott el a méltatásában.

A fonál, ami összeköt – meglátogattuk az Idősek Klubja Horgoló Klubjának foglalkozását

A Zirci Járás Szociális Szolgáltató Központ Idősek Klubja változatos programokat kínál megújult Bajcsy-Zsilinszky utcai épületében. Többek között játék, torna, sütés-főzés várja az érdeklődőket, tavaly októberben pedig beindult a Horgoló Klub.

Még kísért a karácsony, de már a húsvéti nyuszik is készülődnek az „alkotóműhelyben”. Több asztalt töltenek meg a horgolt tárgyak, a kanapén egy nagyobb társaság ücsörög kényelmesen, a teljesség igénye nélkül: macskó, rénszarvas, hóember, manó, zsiráf, macska, utóbbi esetében mintha Mirr-Murr zirci mását látnánk más színekbe öltöztetve. Az alkotók kölcsönkérték az unokáktól, és elhozták erre az alkalomra a többnyire ajándéknak készülő állatkákat, díszeket.

Sorra érkeznek a kézműves foglalkozásra, és osztják meg egymással a hasznos tippet, kitergetik az internetről letöltött mintákat, táskákból, jégkrémes dobozokból előkerül a megmunkálendő anyag, amely kellemesen, egyúttal hasznosan gombolyítja az idő fonálát.

Mintegy tíz-tizenöten látogatják a foglalkozást, amely tavaly októberben indult, a visszaköltözést követően – tájékoztat *Hummel Beáta*, az Idősek Klubja vezetője, aki nem csak animálja a csoportot, hanem az asztal mellé ül, és együtt alkot a klubtagokkal. Minden héten szerdán kilenc órakor találkoznak, másfél órát töltenek el jó hangulatban egymás között.

A klubtagok az eddig elkészült alkotásokat is elhozták a kedvüknéért

Hol, milyen fonalat lehet kapni? Mennyiért? – az alkotás öröme mellett ez a fórum kiváló alkalom mindezek átbeszélésére, a tapasztalatcserére. Persze nemcsak a szakmai kérdések megvitatása történik a klubban, közéleti témák, receptek is rendre „tűvégre” kerülnek.

Az állatos figurák úgynevezett catania fonalból, amigurumi technikával készülnek, ami nekem egy kicsit kínai, de aztán megtudjuk, hogy japán eredetű az alkalmazott eljárás. Mivel az alkotások gazdái többnyire az unokák lesznek, a horgolók biztonsági szemekkel látják el a babákat, amelyeket a gyerekek nem tudnak lenyelni, ha véletlenül a szájukba vennék. Ezeket korábban – a fonállal ellentétben – nem lehetett helyben beszerezni, de a megnövekedett igények következtében már fellelhető, mondhatni, egy kis forgalmat is hoztak az áruházak.

Hihetetlen, hogy két ilyen kis gombocskát a méteráru osztályról mennyi étellel ruház fel egy tárgyat, szinte figyelemmel kísérik a bábuk maguk körül az alkotómunkát.

Vannak, akik csodálkoznak, vannak, akik elmosolyodnak, és vannak, akik közömbösen szemlélődnek. Azoknak, amelyek már egyszer a karácsonyfa alá kerültek, talán egy kicsit szokatlan újra itt lenni, de nemsokára visszakérülnek vigyázó gazdijuk környezetébe, az édes otthonukba.

A Horgoló Klub tagjai virtuálisan is találkoznak egymással, az elkészült alkotásokat lefotózzák, feltöltik a közösségük oldalára, ekképpen is osztozva egymás örömeiben. Persze az élő találkozásokat, az igazi emberi kapcsolatokat nem lehet felcserélni semmire. – Mennyi ideig készül egy alkotás? – kérdezem a mellettem ülő hölgyet. – Attól függ, mennyire vagyok lázban – feleli, majd ezt követően egyetértő véleményként rajzolódik ki a tagok között, hogy ha egyszer felveszik a tűt, azt bizony nagyon nehéz letenni. Ezért aztán csak akkor hódolnak otthon kedvenc hobbitevékenységüknek, amikor a fontosabb dolgokat már sikerült elintézni.

Kovács Józsefné két éve ment nyugdíjba, ekkor is költözött Zircra, korábban Olaszfaluban élt. Hat unoka boldog nagymamája, van tehát mivel eltölteni az időt. Szívesen eljár a klubba, mert itt a kortársakkal is tud beszélgetni, emlékszik, már az első alkalom bevonzotta. Korábban is horgolt használati tárgyakat, de nem ilyen szinten, ahogy most, a klubfoglalkozások eredményeként. Minden alkalomra készül valamilyen ajándéktárggyal az unokáknak.

Szemmelweiszné Pécsi Ildikó is tagja a Horgoló Klubnak. Ő egy kicsit „hazajön”, hiszen szociális területen dolgozott, tíz éven át a fogyatékosok nappali ellátásában. Már nyugdíjas, de emellett még tanít Nagysztergáron. A horgolás iránti érdeklődése akkor kezdődött, amikor Bea feltöltött a közösségi oldalra egy horgolt nyúlról készült képet. Kapott tőle egy fénymásolt leírást, és ez alapján el tudta készíteni az első ilyen alkotását. Mutatja, hogy most egy tavaszi koszorún is dolgozik, méhkast, méhecskéket, virágokat álmodott a belsejébe.

Más alkotóműhelyekből ismerős arcok is feltűnnek az asztal körül, közöttük *Szabó Lajosné*, aki huszonegy éve tagja a „Gyűszűkék” Foltvarró Klubnak. Azt mondja, már egy kicsit kimerülni látszik számára a foltvarrás tárháza, így most beleszeretett a horgolásba. Van értelme, kisebbik dédunokája például Babóca-kedvelő volt, ezért elkészítette neki a meshóst és annak párját. Örülne, ha minél több fiatal választaná időeltöltésként a kézimunkázást.

Nagyné Fáró Katalin, a Zirci Járás Szociális Szolgáltató Központ intézményvezetője kiemeli, hogy nemcsak kellemes időeltöltésről van szó, a demencia megelőzésében is fontos a társas kapcsolatok kialakítása, megléte, a kommunikáció, illetve a „szellemi kihívások”, mint a horgolási minta leszámolása, kivitelezése. Továbbá az agyféltekék működésének összehangolására is alkalmas. Hozzáteszi, hogy szeretettel látják a klubban az újonnan csatlakozókat, várják az ötleteket, akár más kézműves foglalkozás köré is lehet építeni a délelőttöt.

Mint azt megtudjuk, a csoport közös feladatákként most árvácska horgolását tűzte ki, amely bizony komoly kihívást jelent, de a lelkesedést, ügyességet, és főként a csapatmunkát elnézve egyáltalán nem tűnik lehetetlennek, hogy hamarosan virágba borul majd az Idősek Klubja...